

Communiceren over Q-koorts

D.P. Dercksen, GD

Uit de vele contacten die de GD heeft met geitenhouders, blijkt dat er nog heel veel vragen zijn over Q-koorts, zowel rond het tankmelkonderzoek als over het eventuele gebruik van antibiotica. We gaan er kort op in.

Tankmelkonderzoek

Sinds 1 oktober 2009 worden tankmelkmonsters van alle melkschapen- en melkgeitenbedrijven in Nederland verplicht onderzocht op de aanwezigheid van de bacterie *Coxiella burnetii*. Vorig jaar zijn alle bedrijven drie keer onderzocht en de uitslagen daarvan zijn inmiddels bij de bedrijven bekend. In december 2009 heeft de overheid besloten om het onderzoek iedere twee weken uit te voeren. De tankmelkmonsters van 2010 worden verzameld via de reguliere melkstroom of op het bedrijf opgehaald. De meeste melkmonsters worden verzameld uit de Qlip-stroom; daar waar dat niet mogelijk is, zal het monster op het bedrijf genomen moeten worden. Vanwege de toegenomen monsterfrequentie is het niet mogelijk dat de medewerkers van de GD-buitendienst al deze monsters ophalen. Daarom wordt een groot deel van deze monsters opgehaald door medewerkers van KBBL uit Wijhe. De tankmelkmonsters worden vervolgens door de GD onderzocht op de aanwezigheid van *Coxiella burnetii* door middel van een PCR, een test die het DNA van de bacterie aantoonst. Wanneer een monster bij de GD positief wordt bevonden, wordt het monster doorgestuurd naar het Centraal Veterinair Instituut (CVI) in Lelystad. Bij het CVI wordt met een tweede PCR-test een bevestigingsonderzoek uitgevoerd in hetzelfde melk-

Foto: GD

monster. Wanneer het tankmelkmonster bij de tweede test opnieuw positief wordt bevonden, wordt de uitslag door het CVI aan de Voedsel en Warenautoriteit (VWA) doorgegeven. Door de VWA wordt het betreffende bedrijf vervolgens verdacht verklaard. De VWA zal van dit bedrijf een nieuw monster ophalen. Dit monster wordt onderzocht bij het CVI. Wanneer ook dit monster positief wordt bevonden, wordt een bedrijf door de VWA besmet verklaard.

Antibiotica

Toen eind vorig jaar bekend werd dat op een besmet bedrijf alle (schijn)drachtige geiten afgemaakt moesten worden, kwam al snel een stroom van e-mails op gang over het eventuele positieve effect dat antibiotica (oxytetracycline) zouden hebben op het voorkomen van een Q-koortsbesmetting. Doordat steeds dezelfde bron via e-mail verspreid werd, kregen veel geitenhouders onterecht de indruk dat het gebruik van antibiotica ervoor zou kunnen zorgen dat de uitscheiding van *Coxiella burnetii* tegenhouden kon worden en zo de tankmelk-

uitslag negatief zou kunnen blijven. Vanuit de positie van de geitenhouder was het nog wel begrijpelijk dat gedacht werd dat antibioticatoediening misschien een verantwoorde preventieve maatregel zou kunnen zijn. Maar op basis van goed onderbouwd wetenschappelijk onderzoek kunnen we concluderen dat oxytetracycline toegediend aan drachtige schapen of geiten er niet voor zorgt dat de mate van uitscheiding van *Coxiella burnetii* noch de uitscheidingsduur in gunstige zin wordt beïnvloed. In het kader van verantwoord antibioticum gebruik is het daarom geen optie.

Vraag? Neem contact op!

Ik ben me er van bewust dat bovenstaande informatie slechts een deel van de vragen kan beantwoorden waar geitenhouders momenteel mee worstelen. Heeft u meer vragen, neem dan gerust contact met mij op via 0900-1770 of via e-mail: d.dercksen@gddeventer.com. Kijk ook op onze website www.caparovis.nl of op www.gddeventer.com voor actuele informatie. ♪